

ta prýští. Proto nesejde ani na tom, zda se tak stalo přičiněním poškozeného, a nevyžaduje se, by poškozený učinil formální trestní oznámení v technickém slova smyslu. To platí i v případě, kde došlo ke smíru podle § 188 b) tr. zák. Podle tohoto předpisu zákona nemá ustanovení § 187 tr. zák. o beztrestnosti pachatele z důvodu účinné lítosti místa, když se pachatel zaváže, že poškozenému dá v určitém čase náhradu, ale smír nedostojí a poškozený ho pak udá. Slova »a poškozený ho pak udá« nemají však významu pro posouzení otázky, zda v případě smíru po rozumu § 188 b) tr. zák. nastala beztrestnost podle § 187 tr. zák. Pro řešení této otázky je naopak jedině rozhodné, zda pachatel dal poškozenému ve lhůtě určené smírem náhradu, či nikoliv. Neboť ustanovením § 188 se jen blíže vysvětluje zásadní předpis § 187 tr. zák., jeho použitím na určité případy se však nestanoví úchylna od zásad § 187 tr. zák., nanejvýš ani v tom směru, že se k vyloučení beztrestnosti v případě § 188 b) vyžaduje, by poškozený učinil na pachatele pro neplnění smíru formální trestní oznámení, jak se mylně domnívá zmatečná stížnost. Proto netřeba ani blíže zkoumati, zda poškozený L. učinil na obžalovaného formální trestní udání pro zločin zpronevěry jednak v dotazníku, vyžádaném v trestní věci proti obžalovanému pro přečin podle § 486 tr. zák., kde poškozený uvedl, že mu obžalovaný dluhuje za zboží dané do komise ke dni 12. dubna 1928 14.129 Kč a že žádá jeho potrestání a odsouzení k náhradě škody, jednak při svědeckém výslechu dne 3. května 1928, kde L. udal, že se obžalovaný dopustil trestného činu tím, že prodal zboží dané mu do komise a peníze neodvedl. Stěžovatel si neuvědomuje, že důvod beztrestnosti pro účinnou lítost netkví svou podstatou ve vůli poškozeného, který vzhledem k dané neb aspoň k přislíbené náhradě nestihá pachatele, nežádá jeho potrestání a pod., což by vzhledem k zásadě § 33 tr. zák. vůbec nemělo významu, nýbrž jen v objektivní náležitosti včasné a úplné náhrady škody. Vůle poškozeného má tu význam jen potud, že smír podle § 188 b) tr. zák. předpokládá jeho souhlas. Přijal-li poškozený závazek vinníka, že mu v určitém čase dá náhradu, dříve, než se o činu dozvěděla vrchnost, má to s hlediska § 187 tr. zák. týž účinek, jako kdyby byl pachatel do té doby škodu skutečně nahradil, ale ovšem jen za nezbytného předpokladu, že pachatel nejen uzavře smír, nýbrž jej i dodrží a poškozenému dá v určitém čase náhradu (§ 188 b) tr. zák. úsudkem z opaku). Nestalo-li se tak, jest beztrestnost z důvodu účinné lítosti vyloučena bez ohledu na to, zda se soud o provinění dozvěděl formálním udáním poškozeného či jiným způsobem. V souzeném případě je zjištěno, že obžalovaný zaplatil v lednu až březnu 1928 celkem čtyři splátky úhrnem 1345 Kč, že další splátky nedodržel a smíru nedostál. Sám doznává, že dluhuje ještě 6.899 Kč. Z toho plyne, že se obžalovaný dobrodiní beztrestnosti nemůže dovolávat již proto, že smír nesplnil.

Čís. 3740.

Subjektivní skutková podstata zločinu zprznění (§ 128 tr. zák.) vyžaduje zjištění, že se pachatel, jednající k ukojení vlastních chťičů, k jednání rozhodl, ač si uvědomil, že jest tu u druhé osoby skutečný

stav bezbrannosti, v němž jest naprosto nezpůsobilou k odporu proti jím zamýšlenému pohlavnímu používání jejího těla, i že použití jejího těla je zneužíváním, že se děje proti její skutečné vůli, že případný její odpor není jen projevem zdrženlivosti, projevující se u osob ženského pohlaví v pohlavním styku.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1929, Zm II 228/29.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 6. května 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zprznění podle § 128 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil témuž soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Jsou sice způsobem dostatečným zjištěny a odůvodněny v rozsudku skutkové náležitosti zločinu podle § 128 tr. zák., pokud jde o objektivní zjištění stavu bezbrannosti a pohlavního zneužití Anny P-ové, jakož i o část subjektivní skutkové podstaty, účel jednání obžalovaného, směřující k pohlavnímu ukojení, rozsudek však postrádá jakéhokoliv zjištění a odůvodnění další subjektivní náležitosti zločinu podle § 128 tr. zák., že si též obžalovaný uvědomoval, že Anny P-ové ve stavu bezbrannosti zneužívá. Omezuje se rozsudek po subjektivní stránce právě jen na zjištění účelu sledovaného při jeho jednání, uspokojení pohlavního chtíče, čímž však subjektivní stránka zločinu podle § 128 tr. zák. není vyčerpána. Zlo se zločinem spojené, k němuž podle § 1 tr. zák. vědomí a rozhodnutí pachatelovo buď přímo neb aspoň nepřímou musí v náplni zlého úmyslu nutného ke zločinu směřovati, nezáleží jen ve vlastním ukojení chtíče pachatelova, nýbrž i v tom, že jest jiné osoby jsoucí ve stavu bezbrannosti pohlavně zneužito, že jest protiprávně užito jejího těla k úkonům z pohlavního pudu prýštícím. Vědomí a vůle pachatelova musí tedy směřovati i k těmto objektivním skutkovým náležitostem zločinu podle § 128 tr. zák. a musí proto po subjektivní stránce býti zjištěno, že se pachatel, jednající k ukojení vlastních chtíčů, ke svému jednání rozhodl, ač si uvědomil, že jest tu u druhé osoby skutečný stav bezbrannosti, v němž jest naprosto nezpůsobilou k odporu proti zamýšlenému pohlavnímu užívání jejího těla, i že užívání jejího těla jest zneužíváním, že se děje proti její skutečné vůli, ve sféře pohlavní proti pachateli nikterak obmezené, zvláště pak, že případný její odpor není jen projevem určité zdrženlivosti, jež se často z různých důvodů u osob ženského pohlaví v pohlavním styku projevuje, zásadně jej nevylučujíc. Pro posouzení těchto okolností mohou přicházeti v úvahu jmenovitě vzájemný poměr obou osob co do věku, stavu rodinného, společenského a pod., způsob a síla útoku i odporu, jak k příležitosti k činu došlo a podobné skutečnosti, z nichž lze pachateli souditi na větší nebo menší přístupnost neb uzavřenost proti zamýšlenému projevu pohlavnímu. Tyto všechny okolnosti třeba uvážiti při zjištění nuného vědomí pachatelova a úmyslu směřujícího k pohlavnímu zneužití bezbranné osoby.

Po této stránce rozsudek nalézacího soudu nic nezjišťuje a výtku důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. jest proto v tomto směru odůvodněna. Poněvadž však jde o nedostatek skutkových zjištění, bez nichž se při rozhodování věci nelze obejít, jejich zjištění však náleží soudu nalézacímu, jenž může je učiniti jen po novém hlavním přelíčení, jsou tu za souhlasu generální prokuratury ve smyslu § 5 nov. k tr. ř. a § 288 čís. 3 tr. ř. dány podmínky pro vyhovění zmateční stížnosti v tomto bodě, zrušení rozsudku a odkázání věci k novému líčení v prvé stolici již v neveřejném sezení.

Čís. 3741.

Zavinění (§ 335 tr. zák.) opomenutím vyrozumění učitele a žáky o tom, že se v době odpoledního vyučování budou rozmrazovati zamrzlé roury na školním záchodě, a opomenutím dozoru, by žádné dítě v tuto dobu na záchod nešlo.

Zásady § 335 tr. zák. platí nejen pro toho, kdo následkem zvláštních předpisů, nebo následkem svého povolání, úřadu a pod. jest povinen určité úkony předsebrati, nýbrž zcela povšechně i pro každého, kdo vůbec převzal práci, ať za odměnu, ať bezplatně z pouhé ochoty, a pro něhož z toho pak plyne právní povinnost, při provádění této práce zachovati opatrnost, jakou předpokládá § 335 tr. zák.

Neopatrné jednání nemusí býti nezbytným článkem škodného výsledku, stačí, bylo-li jeho vzdálenějším článkem, vyvolal-li pachatel jen jednu z podmínek, která měla v zápětí úraz.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1930, Zm I 453/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. května 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnosti obžalovaného, dovolávající se číselně důvodu zmatečnosti čís. 9 a), věcně i čís. 5. § 281 tr. ř., nelze přiznati úspěch. Po stránce formální vytýká stížnost rozsudku neúplnost, poněvadž soud zjistiv, že stěžovatel věděl o odpoledním vyučování, nepřihlédl k výpovědi svědka Josefa Chého, jemuž se stěžovatel nabídl, že v sobotu, až ve škole nikdo nebude, rozhrěje roury koksáky. Nehledíc k tomu, že by z této poznámky bylo lze usuzovati na případnou nevědomost obžalovaného o tom, že se v sobotu vyučuje, jen tehdy, kdyby byla zněla, že provede práci »v sobotu, poněvadž se toho dne odpoledne vůbec nevyučuje,« nelze pominouti, že stěžovatel sám při hlavním přelíčení doznal, že mu bylo známo, že se obyčejně ve středu a v sobotu odpoledne vyučuje náboženství, poněvadž vídal před školou státi auto faráře, a že již v době, když byl ještě sám u koše, na chodbě pobíhaly děti, kterým to zakázal; bylo proto s ohledem na toto doznání obžalovaného